

Kommentteja eläkeuudistukseen liittyen kuulemistilaisuuteen

Uudistukset ovat tavoitteiden suuntaisia. Tämänkertainen kuulemistilaisuus ei koske julkisia aloja, mutta voidaan olettaa, että esitykset tulevat myötäilemään kuitenkin toisiaan.

Kertymä tulee olemaan 1,5% 17 ikävuodesta alkaen aina lopulta 70-vuoteen asti ilman ikään liittyviä muutoksia. Opiskelijat tekevät usein kesätöitä; kertyykö eläkettä niistä ja onko aikarajoituksia tai palkan suuruudesta johtuvia rajoituksia?

Superkarttumien poistaminen työuran loppupäästä iskee korkeasti koulutettuihin. Superkartumat ovat olleet houkuttimena työssä jatkamiselle. Nyt puhutaan tavoite-eläkeistä. Ehdotuksessa esitetään siirtymäajan karttumaa 1,7% 53-62-vuotiaille eräänlaisena pehennyksenä vuoden 2025 loppuun saakka, sekä lykkäyskorotusta 0,4% jokaiselta kuukaudelta yli alimman vanhuuseläkeiän. Nämä eivät korvaa superkarttumia.

Osa-aikaeläkkeen poistuminen on valitettavaa. Sen tilalle esitetään osittaista varhennettua vanhuuseläkettä, mikä hieman lieventää edellämainittua, mutta pienentää varsin rajusti ja pysyvästi lopullista vanhuuseläkettä. Hyvänä seikkana olisi se, että ansioita varhennuksen aikana ei valvottaisi.

Työuraeläke on tervetullut, mutta vaikea toteuttaa: miten luodaan oikeudenmukaiset kriteerit sekä fyysisesti että **henkisesti** kuormittavia töitä varten.

Vaikutukset etuudensaajan asemaan (s. 28) sisältää monia kysymysmerkkejä. Nuorten ikäluokkien parempi eläketaso on monen muuttujan tiellä: onko töitä tarjolla, jotta eläke kertyisi (vrt. laskelmat siitä, miten monet ammatit katoavat kymmenen vuoden sisällä); jaksako väki työelämässä eli onko työtahti sellainen, että työssä pystyy jatkamaan yms. Työurat eivät pitene, jos ei ole töitä tarjolla ja jos työnantajat ensimmäisinä potkivat pois 60+ vuotiaat. Huomiota pitää kiinnittää siihen, miten töitä tarjotaan ja työkykyä ylläpidetään. Tätä ei voi jättää yksin työntekijän harteille; työnantajllakin on vastuunsa.

Ammatillisiin eläkeikiin (erityisesti koskee opettajia) puuttuminen ei juuri tuo säästöjä. Koskee vain noin 8 500 henkeä. Moni valtion ja kunnan työntekijä valitsi 1980-luvun lopulla alemman eläkeiän ja luopui samalla mahdollisuudesta osa-aikaeläkkeeseen ja sitoutui tiettyyn eläketasoon. Aiemmin tehdyillä päätöksillä on perustuslain suoja. Tähän suojaan ei saa koskea.

Helsingissä 4.6.2015

Valtakunnalliset eläkeläisjärjestöt VENK ry

Sirkka-Liisa Tarjamo
puheenjohtaja
sirkka-liisa.tarjamo@kolumbus.fi

Liisa Fräki
sihteeri